

Patálie kolem názvu

Aršík, přepážkový list, upravený přepážkový list, kdo se v tom má vlastně vyznat? - takhle žehrají mnozí naši sběratelé při řešení otázky, zda si tu či onu položku mají, či nemají zařadit do sbírky. Názvosloví používané poštou se totiž značně liší od názvosloví filatelistického a ani nejruznějším svazovým komisím a pracovním skupinám se na tom doposud nepodařilo nic změnit. „Jó, to by se za první republiky nemohlo stát!“, slycháme občas nostalgickou poznámku pamětníka. A vidíte, mohlo. Jestli vám dnešní zmatky v terminologii připadají hrozná, tak za první republiky byste se dokonce setkali s termíny naprosto nečekanými.

Přibližme si jedinou a ne tak starou emisi Kde domov můj? z roku 1934, sestávající jednak ze známek tištěných rotačkou na papíru s lepem v přepážkových listech o 100 kusech známek, a jednak ze dvou populárních aršíků po 15 známkách tiště-

ných z plochých desek na silném papíru bez lepu. Vydání emise bylo oznámeno Věstníkem ministerstva pošt a telegrafů, číslo 50/1934 z 20. prosince 1934. V ustanovení II. tohoto věstníku se píše doslova: „Zároveň

byly vydány dva grafické listy, z nichž jeden obsahuje sestavu 15 známek po 1 Kč, druhý sestavu 15 známek po 2 Kč; na každém listu jsou uvedena slova a noty první sloky hymny." Takže ne aršíky Kde domov můj?, ne tiskové listy, ne upravené přepážkové listy, ale grafické listy...

A vidíte, dnes po tomto do filatelie snad ani nepatřícím názvu neštekne ani pes. Tehdejší „grafické listy“, jak je pošta úředně nazvala, katalogy jednoznačně označují jako aršíky a ani nás, sběratele, by nenapadlo označovat je jinak. Praxe je prostě životaschopnější než sebelépe myšlená teorie. A zajímavost na konec - podrobně referující věstník na vydávaných známkách zevrubně popisuje doslova kde co, ale skutečnost, že archové vydání obsahuje vedle známek i kupony, z něj však nevyčtete...

II.

VDÁNÍ PAMĚTNÍCH POŠTOVNÍCH ZNAMEK.

(1) Na paměť stého výročí vzniku písně a hymny »Kde domov můj?« vydala poštovní správa 17. prosince 1934 dvě hodnoty pamětních poštovních známek se stejným vyobrazením v těchto barvách:

1 Kč achátově hnědá

2 Kč ocelově modrá.

(2) Pamětní známky se vydávají poštovním úřadům postupně v pravidelných odběrech cennin. Prodávají se za cenu svojí jmenovité hodnoty, tedy bez jakéhokoliv příplatku. Budou platit v tuzemském i mezinárodním styku až do úplné spotřeby.

(3) Zároveň byly vydány dva grafické listy, z nichž jeden obsahuje sestavu 15 známek po 1 Kč, druhý sestavu 15 známek po 2 Kč; na každém listu jsou uvedena slova a noty první sloky hymny.